

A film

Szerkeszti:
SOMLÓ IMRE
MŰVÉSZFILM:
„A 111-ES”

Lázár Mária » A 111-es« női főszereplője (Fotó Művészfilm)

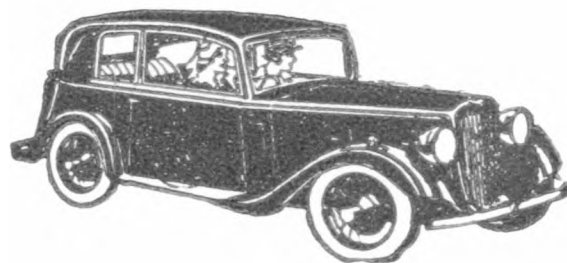
Budapest. 1937 szeptember hó

TEMPÓ!...

TEMPÓ!!...

TEMPÓ!!!...

120-AS TEMPÓ!

Az idény legnagyobb filmsikere!

A FILM

A MAGYAR MOZI ÉS FILMSZAKMA LAPJA
SZERKESZTI: SOMLÓ IMRE

IV. év

1937. szeptember hó

Igazán sok a magyar film?

Írta: Dr. ERDÉLYI ISTVÁN

Lépten-nyomon hallani óvatos és óvatoskodó, sőt pánikhangulatú kijelentéseket arról, hogy a készülő, valószínűleg több mint 30 magyar film mellett, hogyan alakul ki azoknak üzleti lehetősége.

Nem célunk a problémát arról az oldaláról megvitatni, hogy vajjon a gyártók szempontjából a nagyobb számú magyar filmprodukciónak milyen kalkulációs változást okoz; de igenis célunk, sőt feladatunk, hogy ezt a kérdést a hazai mozistársadalom szempontjából kellő objektivitással iparkodjunk megvilágítani.

Amikor tehát azt iparkodunk megvizsgálni, hogy a nagyobb filmprodukciónak hogyan fogja befolyásolni a filmeknek üzleti kihasználhatóságát, elsősorban tapasztalati tényeket kell figyelembe venni és ezért el kell mondanunk, hogy a magyar hangosfilmek gyártásának megkezdése, tehát 1930. óta eltelt 7 év alatt a magyar filmek évente számszerűleg emelkedtek, míg a múlt évben elérték az évi 20 filmet. Meg kell állapítanom, hogy a magyar filmgyártás az elmúlt évek alatt nemcsak számszerűleg, hanem *nívóban*, sőt *üzleti erőben is jelentékenyen megnövekedett*. Emlékeznünk kell a szakmának arra, hogy a magyar film lépésről-lépésre hódította meg a magyar moziközönséget és hogy az első magyar hangosfilmek mennyire nem jelentettek különösebb üzleti erőt. Az első években (1934/35.) az volt a helyzet, hogy a mejelent 7—9, illetve 16 film között az egyik évben kettő, a másik évben három, a harmadik évben kb. négy magyar film ért el átlagon felüli nagy bevételleket.

Az elmúlt év 20 magyar filmjével elért eredményeket vizsgálgatva, örömmel állapíthatjuk meg, hogy az immár sokszorososan felduzzadt számú magyar filmek között sokkal több üzletfilmmel találkozunk, mint az előző évek kisebbszámú produkciójában, sőt a bukások arányszáma is örvendetesen csökkent. Ha meggondoljuk, hogy a múlt szezón 20 magyar filmje közül kiemelkedő nagy üzletet jelentett a hazai mozgósínházaknak kb. 11 film és azok közül is kb. 5 film bevételei közelítették meg, vagy érték el a hazai mozgósínházak bevételi rekordjait (Mária nővér, Három sárkány, Aranyember, Havi 200 fix, Dunaparti randevú), a többi 6 film pedig általában minden moziban jó eredménnyel futott, de csak bizonyos mozikategórián ért el rekordbevételeket (En voltam, Sárga csikó, Lovagias ügy, Tomi, Rád bízom a feleségem), vagyis 20 magyar film közül 11 film kiemelkedő üzlet volt, míg a többi 9 film közül is mindössze 3 filmet mondhatunk üzletileg sikertelennek. Ha tehát alapos vizsgálat alá vesszük az elmúlt években készült magyar filmek számát, művészi értékét és a filmek üzleti sikerét, meg kell állapítanunk, hogy olyan időben, amikor kevés magyar film volt forgalomban, sokkal kevesebb üzletfilm volt közöttük, mint akkor, amikor a számuk már jelentékenyen emelkedett és meg kell állapítanunk, hogy a magyar filmek üzleti értéke elsősorban a filmek technikai és művészi kvalitásával van összefüggésben.

Mint hogy pedig az évek folyamán filmgyártóink, rendezőink, színészeink stb. mind jobban és jobban megtanulták a filmkészítést, biztosan számíthatunk arra, hogy a magyar filmek számszerű fejlődésével párhuzamosan a filmek művészi és technikai értéke, ezzel tehát *a magyar filmek üzleti értéke* is állandóan emelkedni fog.

Az eddig érkező műtermi hírek, sőt már lezajlott szakbemutatók azt bizonyítják, hogy a most következő év magyar produkciója minőségben jóval az előző évek magyar filmjei fölött áll és így biztosra jósoljuk, hogy az 1937/38. évre vonatkozó pesszimista felfogás meg fog bukni és hogy a nívós magyar filmprodukciónak olyan újabb tömegeket fog a mozik részére meghódítani, amelynek segítségével el fogunk jutni a közel jövőben nem is az évi 30, hanem az évi 50 jó sikerű magyar filmhez, amelyeken úgy a mozis, mint a kölesző meg fogja találni a maga megérdemelt hasznát és a magyar mozgószínházak eddig még soha nem látott üzleti virágzásnak fognak indulni.

Ehhez azonban az is szükséges, hogy a magyar mozgószínház tulajdonosok éppen olyan hittel, lelkesedéssel és szeretettel siessenek a magyar gyártók támogatására, mint amilyen lelkes szeretettel iparkodik a magyar filmgyártó társadalom minél *különlegesebb*, minél *több* és minél *jobb* magyar filmeket produkálni.

Kísérőfilmekre, kultúrfilmekre
mindenkinek, tehát

Önnek is szüksége van!

A

**VII., Erzsébet-körút 8.
Telefon: 1-374-38**

Filmjeink a
Royal színházak-
ban jelennek meg

Filmjeink
a kultúra önálló
értékei!

FILMJEI

a műsorok
nélkülözhetetlen
kiegészítői!

Magyar rendező készíti az első románnyelvű filmet

A román filmgyártás első megmozdulása a »Doamna dela etajul 11«, amelyet egy ideiglenes műteremben gyárt le a Diva film.

A magyar Major Dezső művészi irányítása mellett kezdték el a film felvételeit, amelynek főszerepeit Mary Don, Mihai Popescu és Vasile

Birlie ismert román színészek alakítják.

Romániai szakkörök remélik, hogy az első film után megindul a filmgyártás s az állam a felállítandó filmgyár részére igen sok kedvezményt fog nyújtani.

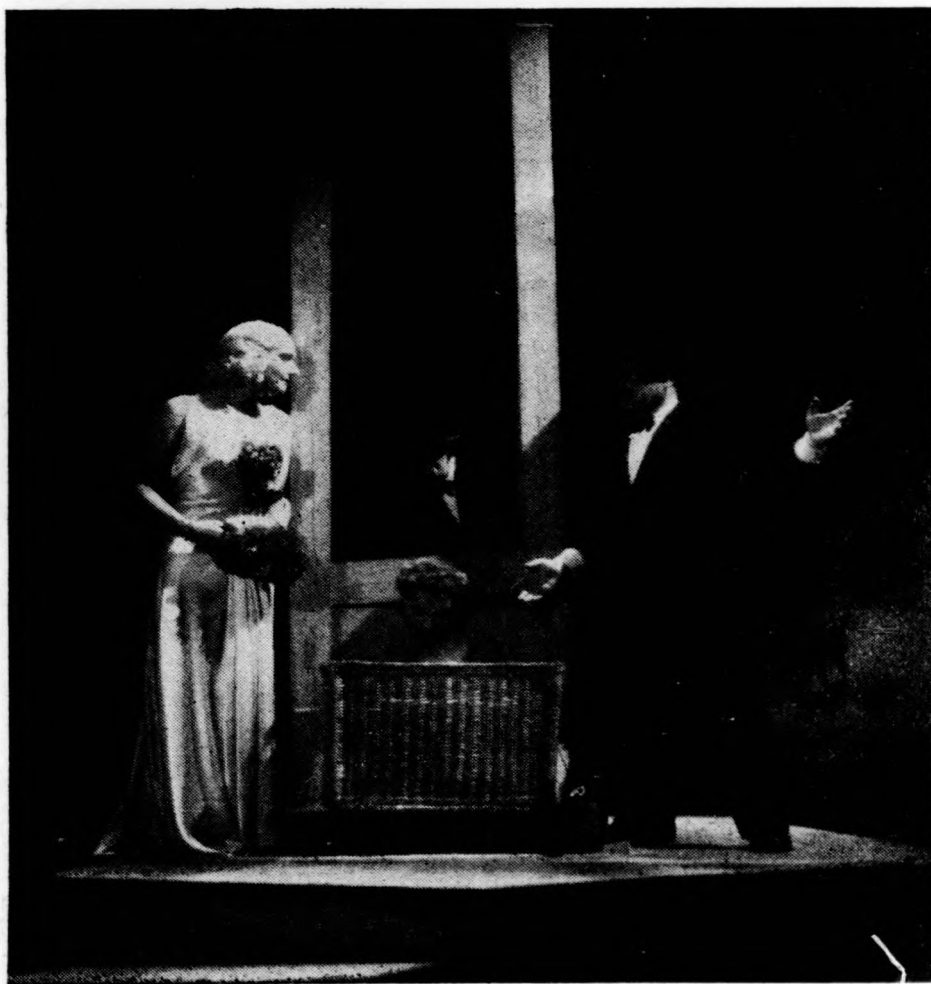
HELTAI JENŐ ELSŐ MAGYAR FILMJE:

„A 111-es”**Lázár Mária, Törzs Jenő és Jávor Pál**
a világsikert aratott regény főszereplői

— »A Film« eredeti riportja —

A bíborfüggöny kettéválk s a zsúfolt nézőtér estélyi ruhás dá-
mái, frakkos, szmokingos urainak ajkáról a meglepetés »ah«-ja rö-
pen a színpadon hajlongó hírneves bűvész: *Mr. Selfridge* felé. A va-
rietéek öles plakátokon hirdetik a nagyhírű kókler világszámát, aki-
nek utánozhatatlan gilottine-jelenetének bemutatása következik.

A színpad háttéréből — a műteremben egy hatalmas varieté
nézőterét és színpadát építette fel *Vincze Márton* díszlettervező, dr.
Gilottine véres emlékű gépezete emelkedik ki sötét mementóként, az
előtérben a vészbíróság tagjai fekete talárjaikban fokozzák a komor
hangulatot, baloldalon a publikum soraiból felinvitált nézők ellen-
őrzik *Mr. Selfridge* utolérhetetlen mutatványát: egy ember lefeje-
zését, aki önmaga visszailleszti törzséhez fejét és — életrekel.

A guillotine

(Fotó Művészfilm)

Heltai Jenő »*A III-es*« c. regénye hangos változatának legizgalmasabb jelenetét állítja be *Székely István*, amelynek bizarr különlegessége igen sok céhbeli érdeklődőt ültetett ingyenes statisztaként a nézőtér padsoraiba.

A gilottine két oldalán a hóhérsegédek állanak (*Pethes Sándor* és *Dezsőffy László*) szmokingosan, kemény kalapban és halálos komolysággal invitálják ismerőseiket:

— »Szabad kérném egy fejvesztésre!...«

A derü könnyedsége egy pillanatra átsuhan a műtermen, a következő percben már a munka tempója diktálja az ütemet.

Lázár Mária áll a rivaldák előtt, szőke parókával, gyönyörű rózsaszínű estélyi ruhában, ibolyacsokorral a karján és a felviharzó tapsorkánban hajlongva köszöni meg az elismerés megnyilvánulásait.

Eiben István és vezérkara a gép körül foglalatoskodik, *Falus István* gyártási vezető ezerfelé intézkedik, *Székely István* rendező magabiztos nyugalommal ad jelt a felvétel megkezdésére:

— »Duda!«

Kigyulladnak a reflektorok, előreviszik a mikrofont és a munka áhítatának szuggesztivitása alatt a legtökéletesebb csendben int be a rendező vezérkarának:

— »Felvétel!...«

* * *

Horovitz Richárd »*Művészfilm*« vállalatának ezidei első magyar filmje, irodalmunk büszkeségének, *Heltai Jenő*nek világsikert aratott regénye: »*A III-es*«.

Aranybetűs ünnepnapja a magyar filmgyártásnak, amikor az európaszerte ünnepeelt költő regényalakjai a hang és a vizualitás átfogó erejével — a nyomtatott betűk kontúrjaiból életre támadva — érzékelhetőbb dimenziókban adják vissza azt, amit oly sokszor és szívesen olvastunk.

A forgatókönyv elkészítésének nehéz feladatát az illusztris író vállalta, aki *Mihály István* társaságában írta filmre *Mr. Selfridge*, a tragikus sorsú bűvész megrázóan emberi történetét.

Lázár Mária, *Törzs Jenő*, *Jávor Pál*, *Rajnay Gábor*, *Csortos Gyula*, *Gervay Marica*, *Maklár Zoltán* a sztárok, de sokszínű konfettiként szórja be a cselekményt a sok epizódfigura, amelyeket ugyancsak jeles színészeink személyesítenek meg.

* * *

A produkciós iroda falitábláján figyelmeztető jegyzet:

Autó Heltai úrért. Royalba minden délelőtt 10-kor.

Kell ehhez magyarázat?

*Heltai Jenő*nek különösen szívügye »*A III-es*«. Egész napját a műteremben tölti, ellenőrzi a felvételeket, elismerően bólogat a rendező felé, tanácsokat osztogat a színészeknek, lelkesedik, mint egy kezdő író, első premierje előtt.

Dobogó szívvel, drukkoló kisdiaikként terjesztetem elé szerénytelen óhajomat: nyilatkozzon filmjéről »*A Film*«-nek.

Rágyujt elmaradhatatlan virzsiniájára, talán ezért nem veszi észre a meghatottság zavarát rajtam, amikor »*Heltai Jenő*« mondani-valóinak feljegyzésére készülődöm.

— »Irja csak fiam!« — s én nagyon boldogan és nagyon büszkén örökítem meg okos szavait jegyzőkönyvemben.

— »A 111-es« című regényem egyike volt az elsőnek, amely még a néma időkben, a magyar filmgyártás hőskorában, felvevőgép elé került. Korda Sándor első vagy második rendezése volt »A 111-es«, amelynek néma változatában is nagy hazai és külföldi sikere volt. Sok esztendővel később, amikor a regény francia fordításban a L'Intransigeant-ban megjelent, filmjogát egy francia társaság vette meg, amely azonban szereposztási nehézségek miatt nem tudta legyártani, tehát a jogot egy bizonyos idő múlva elvesztette. Egy másik film-

Törzs Jenő, Lázár Mária és Jávor Pál

(Fotó Művészfilm)

gyártó társaság szerezte meg, de itt sem készült el s így én magam vásároltam vissza tőlük a megfilmesítési jogokat.

Mindkét alkalommal a szereposztási nehézségeken kívül a forgatókönyv problémáját sem tudták megoldani. Most magam láttam hozzá, hogy a regény igen bő anyagát beszorítsam egy film keretébe, úgy, hogy minden benne legyen és mégse legyen terjengős.

Abban, hogy »A 111-es« magyar produkcióban kerül a közönség elé, döntő része volt annak a lelkesedésnek, hitnek és bizalomnak, amellyel a Művészfilm igazgatója, Horovitz Richárd ezt a munkát útnak indította, annak a tökéletes megértésnek és mondhatnám elszántságnak, amellyel a rendezőn kezdve mindenki: színész, operatőr, hangmérnök, dízlettervező, zenész és minden egyes munkás a Hunnia hathatós támogatásával ezt az alkotást sikerre iparkodott vinni.

Mindannyian érzik és tudják azt, hogy olyasvalamit csinálnak, ami a mai magyar filmgyártásban legalább is szokatlan, sőt vak-

merő. Egy olyan filmet készítenek el, amely egyszerű írói eszközökkel, lélektannal, következetességgel építi fel a cselekményt és ezen a réven módot ad nekik arra, hogy egyéni, művészi teljesítményekkel állhassanak a közönség elé.

Remélem, hogy ez a film valahogyan egy kis útmutatás is lesz arra vonatkozóan, hogy a magyar filmnek nem szabad specializálódni az egészen könnyű műfaj terén; fel fogja hívni a figyelmet az íróra és a költőre is és meg fogja nyitni az utat jelentősebb alkotásaik számára.

Ugyanez vonatkozik a színészre is, aki remélhetően hozzájut majd ahhoz, hogy tehetségét ne folyton egyazon figurákra pazarolja, hanem a sablonból kilépve, friss levegőhöz és egyéniségének mindig más módon való érvényesítéséhez jusson.

Bármily távol esnek is bizonyos dolgok egymástól, lényegében a filmre is vonatkoznak a színház törvényei: a színház nagyon konzervatív; a film még sokkal konzervatívabb, amint a nagyobb kockázat is érthetővé tesz. De színháznál és filmnél is éppen az utóbbi időben mutatkozik egy megmozdulás, amely a felszabadulást óhajtja. *Mást csinálni, mint amit eddig csináltak és mindig mást csinálni, ez a siker útja!*

* * *

A Hunnia új műtermének emeletén sorakoznak fel a tágas és kényelmesen berendezett öltözők.

Lázár Mária után érdeklődtem és Kalmár felvételvezető a 119-esbe utasított. Kíváncsiságból, vagy ösztönös érdeklődésből megnéztem, ki öltözik a 111-esben. Természetesen Törzs Jenő.

A művésznő öltözőszobája valóságos virágoskert, az ablakon beragyog a könnyörtelen nyári napsugár és miután jó tíz percig a strandélet örömeiről értekeztünk, nyilatkozik új alakításáról a művésznő:

— »Kettős szerep: kettőzött feladat. »A 111-es« harmadik filmem az idén; mindegyikben más zsánerben ismer meg a közönség. Nagy öröm ez számomra, mert egy kicsit biztosítva vagyok afelől, hogy szerepbeli egyformaság miatt nem fognak hamar megúnni.

Augusztusban a megérdemelt nagy-nagy lustálkodás következik. Filmszerződések? Színház?... koraőszig ne beszéljünk ezekről a dolgokról, mert nem jó az ördögöt a falra festeni!... (Ugylátszik, a művésznő félti a szabadságát!)

* * *

A második női főszerepet Gervay Marica alakítja. Amerikai milliárdoskisasszony, a hozzávaló dollárokkal és szépséggel.

Régi barátsággal üdvözljük egymást, amelynek látható ujságírói eredménye az alábbi igaz történet:

— »Néhány év előtt, a Rudolf-tér 6. alatt laktunk, — előre mosolyog az emlékezés hatása alatt a művésznő, — Csontos Gyula volt a szomszédunk. Akkoriban kezdtem énekelni tanulni és sokat gyakoroltam. Ugylátszik ez zavarhatta a művészt, megúnhatta az egyforma énekgyakorlatokat, mert egy szép napon bekopogott hozzánk és megkért, hagyjam abba a délelőtti skálázást. Megígérttem, de még meghallottam, amikor távozóban egész halkán megfenyegetett:

»Ha én elkezdek trillázni, baj lesz!« »A 111-es« felvételei alatt találkoztunk csak újra. A sors ironiája, hogy szerepem szerint Csortos lánya vagyok. A legelső közös jelenetnél, alaposan végigmustrált, keresett az emlékei leltárában, megtalálhatott, mert mosolyogva fenyegetett meg: »Csak nem énekelni!«

Már rég a műterem másik sarkában foglalatostkodtam, amikor Gervay Marica feltétlen respektálandó kéréssel fordult hozzám:

— »Kérem, azt okvetlen írja meg, hogy *korán reggel* trilláztam, azért intett le Csortos, nehogy azt higgyék, *rondán!*...«

Jávor Pál és Törzs Jenő

(Fotó Művészfilm)

A két férfi főszereplő: Törzs Jenő és Jávor Pál a bevilágítási szünetekben is próbál. A dialogokat recitálják.

Foglalkozásbeli megszokásból kértem csak nyilatkozatot szerepeikről, szóról-szóra jegyzem ide az együttesen adott választ:

— »A szerepünk? ... Heltai Jenő írta!«

* * *

»A 111-es« forgatókönyvéből kitépünk egy lapot, hogy Heltai Jenő írásművészetének egyik bijou-ját átnyujthassuk »A Film« olvasóinak:

(A két szerelmes újra egymásra talál. Selfridge hatása alatt állanak még és csak igen lassan enged fel bennük a félelem érzése. Titokban találkoznak; Sándor (Jávor Pál) bekopog Vera (Lázár Mária) ajtaján.)

Sándor (türelmetlenül): Vera nyissa ki... itthon van... itt van... tudom!...

(Az ajtón keskeny rés nyílik, amelyen keresztül Vera rémült arca látható.)

Vera: Kérem, menjen innen. Nem szabad szóba állanom magával. Ő meg-

tiltotta... Holnap tovább utazunk... ki tudja, mikor jövünk vissza... talán soha...

Sándor (izgatottan): Beszélni akarok veled. Nem mehetsz el így, talán örökre... nem lehet... meg kell neked mondanom... és te is...

Vera (rémülten): Nem! Nem! ...Ő megtiltotta!

Sándor (félíg erőszakkal benyomul a szobába): Vera!

Vera (ellenségesen, szinte irtóztatva hátrál Sándor elől): Mit akar tőlem?... Gyűlölöm!

Sándor: Vera!

Vera (halkan, fojtott hanggal): Bécsből megszökött... otthagyt engem... neki. Gyáva! Házug! Csaló!

Sándor (megragadja az ellenkező lány karját): És te? Eszköz, bábu!... Szerelmet hazudtál, hogy ott tartsz... nem magad mellett, hanem annak az embernek a rab-ságában, aki...

Vera: Ezt... ezt ő mondta?... És maga elhitte?

Sándor (karjaiba kapja a védekező lányt): Vera!... Velem jössz!... Elviszlek!

(Selfridge a 111-es szobába lép, hangokat hall a 110-es szobából. Az összekötő ajtóhoz lép és hallgatódik.)

Sándor hangja a falon keresztül: Most... így, ahogy vagy... Valahol akad számunkra egy falat kenyér, egy ital boldogság...

Vera hangja: Ha ránk talál, megöl. (Selfridge szakállas arca eltorzul a dühtől és gyűlölettől.)

Sándor (karjaiban tartja Verát, aki valósággal remeg):: Vagy én őt... de nem adlak vissza

neki... Soha! Hallod?!... Soha!... Gyere...

Vera: Ránktalál... Szeretlek! (és semmivel sem törődve többé, átöleli Sándor nyakát. Csók. Ekkor felpattan az összekötő ajtó és a küszöbön torzan és félelmetesen ott áll Selfridge.)

Selfridge (felemelt ököllel, hördül): Gazember!

Sándor (Selfridge felé fordul és fagyosan szembenéz a közeledővel): Nem adom vissza, Selfridge úr... Pénzt! Mindent! Ezt az egyet nem. (Továbbra is átölelve tartja Verát.) Ez az enyém. Vegye el tőlem, ha tudja! (Selfridge egy-két lépést tántorogva előrejön, azután valami szörnyű, sikoltásszerű nevetéssel felkacag. Szinte rázza ez a félelmes nevetés, miközben régi bűvész-meghajlását erőltetve, kihátrál a szobából.)

Sándor és Vera dermedten állanak, majd Vera egy-két lépést előre-tántorog és a 11-es szoba küszöbén sikoltva a falnak tántorodik.

A sötét kárpit előtt ott áll zordan és félelmesen a guillotin. Alatta a földön valami sötét tömeg: Selfridge. Nyaka a guillotin nyílásában van már. A borzalom és rémület mindkettőjüket megdermeszti.

A guillotin kése lezuhan. Vera elfojtott sikoltással, rémülten takarja el az arcát. Megtántorodik. Sándor utána nyúl, hogy felfogja. Vera félőrülten, szinte hisztériás irtózással elvonja testét, mintha égetné Sándor keze.)

Vera: Ne nyúlj hozzám... Menj! Menj!... Gyilkos! És én... én is... Segítség!...

A »Művészfilm« reprezentáns magyar filmjének művészi munkálatai, technikai előkészítése befejezést nyertek. Rövidesen a fényszinpad gyöngyvásznáról szól mindannyiunkhoz »A 111-es« izgalmas történetén át a költő *Heltai Jenő* és a szakma, a nagyközönség egyaránt ismeri el aranyigazságát:

Mást csinálni, mint amit eddig csináltak: ez a siker útja!»

Somló Imre

Szőgyén Tibor Banküzlet

VI., Teréz-körút 56.

Telefonok:

13-9-92, 26-3-27, 12-7-49

Alapítva: 1920

**Bankszerű
hitelműveletek**

Az idény küszöbén a filmvállalati igazgató bevásárlási útra készülődik. Podgyászában az üzleti bizalom és kevés készpénz, gondosan mellécsomagolva a sok okos tanács.

De az egyik döntőszavú filmkritikus véleményére is kíváncsi.

Megkérdi: mit vásároljak? Normálfilmeket olcsón, világattrakciókat drágán?

A válasz: ha olcsó filmeket hoz, a bevételeken, ha drágákat, a kiadásokon megy tönkre!

A legszomorúbb, hogy a kritikusnak igaza lehet!

Sutyi a műteremben

Szeptember 3-án kezdték el a Hunniában forgatni a Kárpát film kft. idei első magyar filmjét, a Balogh Béla rendezésében készülő »300.000 pengő az utcán« c. vígjátékot.

A főszereplője ennek a fordultatos cselekményű, mulatságos történetnek a kis Ádám Klári, a népszerű Sutyi, új női sztárja a 13 éves Bárczi Kató, a többi főszerepeket pedig Kabos Gyula, Uray Tivadar, Vízvári Mariska játszzák.

A film elsőrendű szereposztása garancia annak sikerére.

4500:1

A hollywoodi filmgyártásnak hihetetlen szüzsészsükségletére mutat rá annak a pályázatnak az eredménye, amely az egyik férfitár részére keresett megfelelő forgatókönyvet s zsürijének eredményéről számol be.

4500 filmmese közül mindössze egy megfelelőt fogadott el a filmgyár, de a boldog szerző aligha fog munkájára ráismerni, annyira átalakították, a főszereplők egyéniségéhez simították, sablonba szorították a *hivatásos forgatókönyvírók*.

Óriási siker!

Táblás házak!

Segítség!

Örököltem!

Írta: **Indig Ottó**

Rendezte: **Székelly István**

Zene: **Bástyai István**

Főszereplői:

Agai Irén, Uray Tivadar, Vaszary Piri, Rajnay Gábor, Gózon Gyula, Simor Erzsi, Sennyei Vera, Dénes György, Huszár Puffi, Pethes Sándor, Földényi László és Raffay Erzsi

**A
DÉCSI és CASINÓ
prolongálta!**

GLOBUS FILM Kft.
Budapest, VII., Erzsébet-krt 8.

Telefon: 13-51-77.

KINOFILMIPARI ÉS FILMKERESKEDELMI kft.
Budapest, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Telefon: 136-942**3****magyar film!****I.****Viki**

A boldog békeidők napsugaras vígjátéka
 Írta: BÓNYI Adorján. Filmre írta: NÓTI Károly
 Rendezte: KELETI Márton. Zene: ÁBRAHÁM Pál

Főszereplői: **Bársony Rózsai****Jávor Pál****Kabos Gyula***Csortos Gyula, Berky Lili,**Rózsahegyi Kálmán***II.****Harapós férj**

A Fővárosi Operettszínház nagysikerű zenés
 vígjátékának filmváltozata

Írták: EMŐD Tamás és TÖRÖK Rezső

A filmkönyvet NÓTI Károly írta

III. Előkészületben:**Legénykérés**

Magyar levegő, magyar zene, magyar tánc!

3 magyar film = 3 legnagyobb üzlet!

3**külföldi attrakció!****I.****Páris szeretője****(Madame Bovary)****Pola Negri** a főszereplőFLAUBERT GUSZTÁV világhírű
regényének filmváltozatában**II.**

A francia filmgyártás dísze:

NINA PETROVNARendezte: **W. Tourjansky****III.** A halálfejes lobogó testvérfilmje:**Sárga lobogó**Izgalmas kalandorfilm, Gerhard LAMPRECHT
művészi rendezésében**3+3=hat remek üzletfilm****KINO**FILMIPARI ÉS FILMKERESKEDELMI kft.
Budapest, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Telefon: 136-942

Riportok pár mondatban

Lándor Tivadar

Az »Ufa« dramaturg igazgatója. A »B. H.« volt főszerkesztője, a magyar filmdramaturgok doyen-je, a szakma legelfoglaltabb embere.

Sajnos, nem tudok rajzolni; egy nagy szívet mázlok fel tehát a papírra, aláírom a nevét és mindenki elhiszi, hogy ez: *Lándor Tivadar*.

A hála nem reflektál, a köszönetet elhárítja és kidobja szobájából a hálálkodókat.

Evvel mindent megmondtam.

Nagyon szeret — és tud — bridzselni, de egy rosszul sikerült impasszért képes a becsületsértések minden válfaját felémzúdítani.

Annyi állatnevet talán még az istenben boldogult Lendl Adolf sem ismert...

Ezért külön szeretem...

(s. i.)

KOVÁTS BÉLA MIHÁLY

HANGLEMEZKÖLCSÖNZŐ

Zenei reklámszervezés, hangfelvétel, rádió,
gramofon, erősítő, vétel, csere, eladás

Budapest, VIII. ker., József-körút 19

Udvarban

Telefon: 33-21-66

Udvarban

Amerika erőteljesen érdeklődik a magyar filmek iránt

A magyar filmpiacot közletről érdeklő vállalkozás alakult nemrégiben Newyorkban: a Hungarian Pictures Inc.

A 40.000 dolláros alaptőkével bejegyzett filmszínházi és kölcsönzőcég elnöke Max Schnur, menedzsere Farkas Berta úrhölgy, budapesti megbízottjuk Kastner Gyula kartársunk.

A cég erősen vásárolja Amerika számára a magyar filmeket és a nemrégiben Budapesten járt M. Farkas tizenhárom készülő és elkészült újdonságot szerzett meg a Hungarian Pictures Inc. számára.

Elsőrangú penzió Párisban pengőért

»A Film« kiadóhivatala a párisi világkiállításra utazó kartársak részére igen előnyös megállapodást létesített a Rest. Viennois magyar tulajdonosával.

A város belterületén a Rue d'Hauteville 66. sz. alatt lévő étteremben és penzióban napi 9 pengőért a legjobb ellátást kaphatják kartársaink, amelynek még az az előnye is megvan, hogy pengőben is fizethető.

Kiadóhivatalunk a legnagyobb készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére.

Lehet, hogy megtörtént . . .

Külsőket forgattak a *Hunnia* mögött az egyik magyar filmhez. A technikai előkészítés sokáig tartott, a szereplő művészek és érdeklődők részint napfürdőt vettek, részint egymással szórakoztak.

Szlatinay Sándor zeneszerző például egy díszítő létrán mutatott érdekes kunsztokat, amelynek befejezése után *Turay* Ida melegen gratulálta meg szokatlan mutatványáért.

Turay művésznő szorosán *Szlatinay* mellé húzódik és úgyszólván a hónap alól szólal meg a legnaivabb csodálkozással:

— Jé, milyen *kicsi* vagyok melletted, Sándorkám! . . .

— Nagy kunszt! — jegyzi meg epésen egy másik zeneszerző. — *Szlatinay* mellett még *Beethoven is egészen kicsi!*

* *

A leforgatott anyagot vetítik. Csak a befentesek lehettek jelen, tehát kémeink jelentése alapján értesültünk az alábbiakról:

A producer nincs elragadtatva az egyik »gag«-tól, túlhosszúnak találja. Meg is mondja:

— Túl sok a duma, ellaposodik a poén. Kurtítani a szöveget!

A jelenlevő szerző és a rendező dadogva mentegetődznek.

A producer leinti őket:

— Nem mese ez, gyermek! — legalább is nem »*Pesti mese.*«

Kormos Géza és Miklós kartársaink édesanyja augusztus 30-án 6 heti súlyos szenvedés után elhunyt. Mélységes gyászukban őszinte együttérzéssel fejezzük ki részvétünket.

Fizessen elő
„A FILM”-re

Hunnia Filmgyár Részvénytársaság

BUDAPEST

Mérlegszámla 1936. évi december hó 31-én

Vagyon:

Készpénz pénztárban	31.644.31
Készpénz bankban	12.280.04
Adósok	263.723.24
Anyagkészlet	20.125.24
Filmértékesítés	1.099.45
Váltók	24.678.—
Filmipari alap helyett történt beszerzések:	
Gépek, szerszámok	10.689.04
Berendezés	12.496.46
Beruházás	197.861.01
Díszletek	26.620.99
Átmenő tételek	19.082.59
Veszteség	16.077.11

Összesen: 643.377.48

Teher:

Részvénytőke	150.000.—
Tartalékalap	3.568.01
Nyereségáthozat	18.772.49
Hitelezők	442.299.05
Átmenő tételek	28.737.93

Összesen: 643.377.48

Eredményszámla 1936. évi december hó 31-én

Veszteség:

Klanggép haszn. díja	16.300.—
Tiszti fizetések	43.070.—
Műsz. alk. fizetése	22.955.—
Munkab. és járulékai	500.336.79
Adók és illetek	11.630.96
Egyéb költség	112.949.53
1935. évi nyer.-áth.	18.772.49
1936. évi veszteség	16.077.11

Összesen: 709.967.66

Nyereség:

1935. évi nyer.-áth.	18.772.49
Műterembér	213.327.02
Házbérjövedelem	1.920.—
Jutalék	1.435.87
Munkabértérítés	474.111.98
Kamat	400.30

Összesen: 709.967.66

Az igazgatóság.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk. A felügyelő-bizottság.

BUDAPEST FILM RÉSZ

Iroda: VII., Erzsébet-körút 8

magyar film az els

1. Mámi

Főszereplők: Fedák Sári, Törzs Jenő, Vaszary Piroska, Szepes Lia, Pataky Jenő

Rendezte: Vaszary János

2. Mai lányok

Főszereplők: Kún Magda, Gyergyai István, Szepes Lia, Dayka Margit, Donáth Ági, Pataky Jenő

Rendezte: Gaál Béla

3. Farkas

Molnár Ferenc világsikert aratott szinjátéka.

Főszereplői: Törzs Jenő, Lázár Mária és Páger Antal

Rendezte: Gertler Viktor

(Szereplőváltások f

ÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 13-28-88

6

az első félévben!

4. Marika

Zágon István nagyszerű vigjátéka,
A főszerepeket **Rajnay Gábor, Szepes Lia,**
Kún Magda és **Gyergyai István** alakítják
Gertler Viktor rendezése.

5. Gyurkovics mama

Herczeg Ferenc - Farkas Imre nagyszerű
„Gyurkovics fiuk” c. operettjéből.
A címszerepben: **FEDÁK SÁRI**

6. Bánk bán

Katona József klasszikus drámája, **Erkel Ferenc**
zenéjével. Rendezi: **Oláh Gusztáv**
Gyártási vezető: **dr. Bingert János**
Főszereplők: **Kiss Ferenc, Szörényi Éva,**
Lázár Mária

MAGYAR WIDE-RANGE

hangosfilm leadó-berendezés
nagy sikert aratott az
ÁTRIUM Filmpalota
után a

HOLLYWOOD Filmszalokban is.

Hasonló berendezéseket
szereltünk Budapesten a

LLOYD Filmszínházban,
CAPITOL Filmpalotában
és **PÁTRIA** Mozgóban.

Elvállaljuk meglévő be-
rendezésének moderni-
zálását is. Szállítunk
továbbá

teljes vetítő- berendezéseket

minden igénynek meg-
felelő kivitelben.

Ajánlással kívánatra
készséggel szolgál:

**TELEFONGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, XIV.,
HUNGÁRIA KÖZÉPKÖRUT 126-128.**

TELEFON: 297-930.

A legsikerültebb műsorkiegészítés: a kétfelvonásos Chaplin-burleszkek

Az utóidény legkedveltebb műsor-
darabjai közé tartoztak az Ameri-
kában szinkronizált kétfelvonásos
Chaplin-burleszkek, mely 12 film-
ből álló sorozatából a Lux film
»A szökevény«, »A csodaforrás« és
»A görkorsolyabajnok« címűeket
nagy sikerrel mutatta be a Royal
Apolló, Corso, City, Atrium és Pa-
lace színházakban.

A Chaplin-filmek a siker útján
elérkeztek a másodhetes és vidéki
mozgósínházakhoz is, amelyek kö-
zönsége ugyanolyan szívesen fogadta
a kacagtatás nagymesterének válo-
gatott rövidfilmjeit, mint a bemu-
tató színházak igényesebb gourmand-
jai.

Guthy György jubilál. A »Hirdetési
Ujság« szerkesztője, Guthy György,
néhai Guthy Soma fia, 15 éves uj-
ságírói és 10 éves lapszerkesztői mű-
ködése alkalmából, jubileumi szá-
mot ad ki. A jubileuma szám: Emőd
Tamás, Farkas Imre, dr. Guthy
Soma, Harsányi Zsolt, Heltai
Jenő, Herczeg Ferenc, Hunyadi
Sándor, Karinthy Frigyes,
Lakatos László, Lovász Ká-
roly, Molnár Ferenc, Móricz
Zsigmond, Nagy Endre, Nádas
Sándor, Rákosi Jenő, Somlyó
Zoltán, Szép Ernő, Vadnay
László, Zilahy Lajos stb. cikkeit
közli, azonkívül írnak még benne:
Csortos Gyula, Fedák Sári, Fe-
jes Teri, Jeritza Mária, Péchy
Erzsi, Somogyi Nusi, Titkos
Ilona és Törzs Jenő. Az írók és
művészek cikkein kívül szerepel az
»Utolsó vacsora« című vers, »Írá-
saim« a fővárosi sajtó tükrében (kriti-
kai sorozat), Nudisták között és a
jubiláns szerkesztőnek: Guthy
Györgynek hat slágercikke: 1. Jubi-
leumi előszó; 2. Meddig fogsz sze-
retni, Titkos (Titkos Ilona titkos
imádója); 3. A mama születésnapja;
4. Mindenki tett — nincs tovább;
5. Az elsodort Guthy; 6. Meztelen
film és rövid szerelem története. A
jubileumi szám korlátolt példány-
számban jelenik meg, ajánlatos egy-
egy példányt a szerkesztőnél leveli-
leg (Nagymező-u. 22—24. III. 3.)
már most előjegyeztetni.

Az első magyar filmoperett:

„3:1 a szerelem javára“

Bársony Rózsi, Dénes Oszkár és Halmai Tibor az új H. T. produkció sztárjai

— »A Film« eredeti riportja —

A forgatókönyv fedőlapja piros irónnal, szembetűnően jelzi az új műfajt: *filmoperette*.

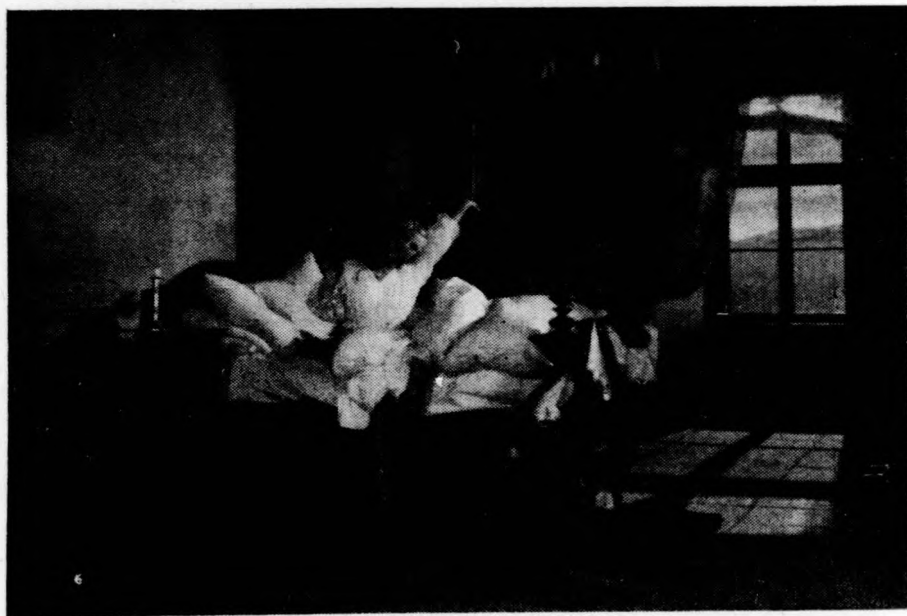
Csak milliós amerikai produkciók, a világpiac érdeklődésére támaszkodó német filmgyártók engedhették meg eddig maguknak ezt a költséges műfajt: *az operette színes, zenei képekkel, táncos látványosságokkal teleaggatott álmvilágát filmre varázsolni*

A magyar hangosfilm gazdasági megkötöttségeit merészen hidalta át Zsoldos Andor gyártási vezető, amikor kettős verzióban készíti el a *legelső magyar filmoperettet*.

Nemcsak idehaza, hanem az európai operettszínpadokon is átütő sikerrel uralta a főszezon műsorát Ábrahám Pál pompás muzsikájú operettje, a: »3:1 a szerelem javára«, amelyet Szilágyi, Kellér, Harmath könyvéből Stella Adorján és Békeffy István írtak filmre.

Magától értetődik, hogy a főszereplők kiválasztásánál a legragyogóbb nevek, az operett európai sztárjai jöhettek csak számításba. A boszorkányosan ügyes Bársony Rózsi, a közönség dédelgetett kedvence Dénes Oszkár, a jóízű humorú Halmai Tibor a vídámság ellenállhatatlan triója, akik mellett Pálóczy László az új bonviván, Kiss Manyi, Rózsahegyi Kálmán, Békeffy László és Bilicsi Tivadar játsszák a főszerepeket.

A football világot érintő mese keretében ugyancsak a felvevőgép elé állanak a bécsi *Sindelár* és a »fradi« *Toldyja*, akikből szívós sportszerűséggel formált filmsztárokat Vaszary János rendező.

Bársony Rózsi

(Fotó Manninger)

Nyolcvanöt tagú zenekara élén *Ábrahám Pál* és *Bródy Tamás* dirigálja a hatalmas, hetven személyből álló énekkart; *Bob Gray* tanítja be a káprázatos táncokat. (Meglépetés lesz az idény tánc-ujdonsága: a »*Black Woock*«; kilenc páncélos lovag teljes vértzetben *Marlene Dietrich*eknek álcázott görölökkel mutatja be a merész figurákat.)

A művészi rész irányítója *Vaszary János* rendező, asszisztensei *Csepreghy Jenő* és *Villányi Ernő*. A díszleteket *Vincze Márton* tervezte, *Eiben István* a kép, a hangfelvételeket *Lohr Ferenc* készíti. A hatalmas adminisztrációs apparátust *Renner Endre* felvételvezető irányítja.

Majdnem száz főnyi művészi és technikai különítmény rándult le *Balatonedericsre* július második felében, ahol a film külső felvételeit forgatták.

Tizenkét irigylésreméltó napot töltött el a filmező társaság *Badacsony*, *Szigliget* és *Gyenesdiás* festői környékén, ahol *Eiben* operatőr közel kétezer métert forgatott le szépséges magyar tengerünkről.

(A háborgó, a csendes Balatonról, a fantasztikus felhőcsoportozatokról készült felvételeket az egyik amerikai cég megbízottja előtt levetítették, akinek annyira megtetszettek azok, hogy komoly vételi ajánlatot tett a produkciónak. Elszólta magát: Az üzlet perfektuálása esetében írat egy romantikus mesét, amelyet keretül fog felhasználni ezekhez a páratlan szépségű exteriurökhöz. Íme a példa, amikor a meglevő gombhoz vásárolják meg a ruhának való szövetet.)

A fáradhatatlan *Zsoldos Andor* kérlelhetetlen helytartója, *Renner* felvételvezető irányította a percekre beosztott programot:

Reggel 5 órakor	indulás autóbusszon a helyszínre.
Reggel 1/28 órakor	szünetnélküli munka, munka, munka...
Este 6 órakor	autóbusszal haza Balatonedericsre, fürdés.
Este 9 órakor	vacsora, közvetlen utána: mars az ágyba!
Éjjel 11 órakor	<i>Renner</i> szobavizitet tart annak megállapítására, lepihent-e mindenki.

Az egyetlen kivétel a produkció vezetője volt. *Zsoldos Andor* az éjszakáit rendszerint a Balaton partján virrasztotta keresztül; este nyolctól hajnalig leste a napfelkelte fotografálására alkalmas helyet és pillanatot.

Bársony Rózsit és *Dénes Oszkárt Mártonffy-Marich* miniszteri tanácsos látta vendégül, aki magyaros szívvel, túlzásbamenő vendégszeretettel látta el az egész filmező gárdát feketekávéval és húsító italokkal.

A filmet gyártó cég két igazgatója: *Hirsch Lajos* és *Tsuk Imre* felváltva rándultak le egy-két napra a külső felvételekhez.

Azt hitték, pihenni, nyaralni fognak... Pedig...

* * *

Négerbarna arcok népesítik be a *Hunnia filmgyár* udvarát, folyosóit. Kezdődnek a műtermi felvételek.

Dénes Oszkár hangjegyekkel teleírt papírlapot tanulmányoz. Félhangosan dúdolja *Harmath Imre* szövegét, *Ábrahám Pál* magyarosan harmonizált »*Baltoni dal*«-át:

Megcsókoltam valakit pszt... valakit pszt... Tihanyban!

Súgok néked valamit pszt... valamit pszt... titokban.

Ne tudják meg Tihanyban, hogy mit tettem titokban.

Megcsókoltam valakit pszt... valakit pszt... Tihanyban.

A műteremben díszletmunkások kopácsolnak, fényszűrőket szegeznek a reflektorok elé, négereket tologatnak; a *Tóni* hordja a kellékeket, a klappés új számot ír a táblájára, készül a következő jelenet.

Rengeteg a munka, az idő sajnos kevés, minden percet alaposan ki kell használni.

A táncosnők fürdőruhában gyakorolnak a vetítőben, *Dénes Oszkár* a zongoraterembe kéreti *Ábrahám Pál*.

— »Oszikám! a nevető (kuplédát vegyük át addig...« — s máris végigfut ideges újjaival a billentyűkön.

Pattan a ritmus, dobban az ütem, amikor a kitűnő kómikus éneкли:

*Sej haj Pomázon
Mindenkivel komázom,
Jó bort potyázom!
Sej haj Parádon
Még a gróf is barátom
Igy szól, ha látom:
Vah, vah, vah, vah,*

*Pápán miközben
Söpri az utcát,
Uri körökben
Fújják e nótát:
Sej haj Parádon
Jó bort potyázom!
Vah, vah, vah, vah (nevetés).*

Még akkor is sláger lenne, ha nem *Dénes Oszkár* énekelné.

BARACK!

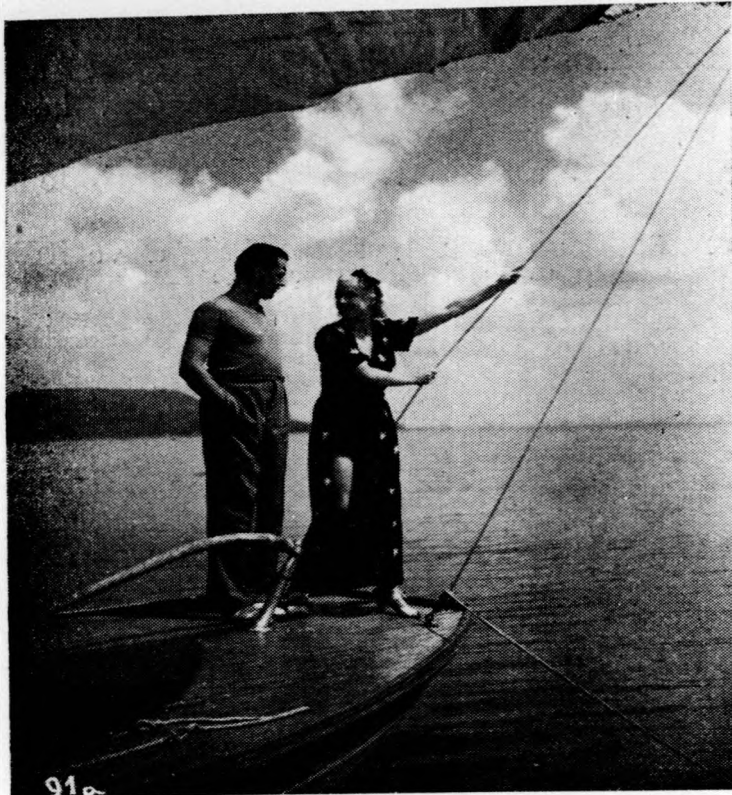
Bilicsi Tivadar, Békeffy László, Dénes Oszkár

(Fotó Manninger)

Kibirhatatlan a hőség. *Eársony Rózsi* az öltözőjében lustálkodik. Felvételhez festve, várja, hogy a műterembe szólítsák.

— »Van egy jelenetem, — beszéd közben eljártssza előttem — csuda! *Pálóczy Lászlóval* vitorlázunk a csendes Balatonon; hangulatos este, holdfény, csillagok, mintha színpadi díszlet volna... A vitorlás kiköt a móló előtt, s mi beszéd, vallomások helyett elkezdünk táncolni... Táncolunk, táncolunk... s beletáncolunk a vízbe...

Tíz ruhám készült ehhez az egy jelenethez, utána tönkrement mind, megérte...«

Pálóczy László és Bársony Rózsi

(Fotó Manninger)

Halmai Tibor prágai filmezését szakította meg a »3:1« kedvéért. Repülőgéppel érkezett kora hajnalban, de azért fürgén és frissen dolgozik a felvevőgép előtt.

— »Főhadnagy úr, alázatosan jelentkezem!« — állok elébe ugyanolyan feszes vigyázz-ban, mint húsz év előtt.

— »Zászlós! Pajtás!« — örülünk a viszontlátásnak.

Megkezdődik a duma. (Szerencsére Békeffy és Bilicsi jelenetei vannak soron.) Végigduruzsoljuk a világháborút, a kommünt, a békét, a régi lányokat, az új asszonyokat...

— »Interjú kérek!«

— »Akkor sem volt pénzem, ma sincs, sohasem lesz. Sokat dolgozom, nem is értem, hogy lehet ez? ... Színház, film, gramofon ... ugy-e, a rarancei karácsony után nem hittük volna, hogy még együtt röhögünk a háborús emlékeken? ...«

Ez a szertelenség: Halmai Tibor.

* * *

A H. T. film (Hirsch és Tsuk) gyártja és hozza forgalomba az első magyar filmoperettet, amelyet legragyogóbb művészeink csokrával ékesítetten, káprázatos kiállításban nyújt át publikumának.

Nincs szükségük rikoltó reklámra, könnyen szerénykedhetnek filmjükkel. Szívesen adunk igazat Zsoldos Andornak, aki egyetlen mondatba sűríti a producer ilyenkor szokásos nyilatkozatát:

„A producernek — a film premierje előtt nincs mit mondania.“

Somló Imre

NICSEVO!

Hősök a tenger alatt

Izgalmas csempésztörténet
Harry Baur,
Marcelle Chantal
 és **Iván Mosjukine**
 főszereplésével

A francia filmgyártás drámai
 különlegessége

MEGJELENT és BEOSZTHATÓ!

REFLEKTOR-FILM

RAMAYANA

1053 méter

Magyar kísérőbeszéd: **PLUHÁR ISTVÁN**

Aluli!

Összeállította: **ÁGOTAI LAJOS**

I. Shiva Isten rabnói || III. Ezer titok hazája
 II. Elefántok nyomán || IV. A Dzsungel réme

AZTÉKOK, INKÁK és MAYÁK

kb. 1000 méter. Konferálja: **PLUHÁR ISTVÁN**

Fekete emberek furcsa szokásai

kb. 1000 méter. Konferálja: **PLUHÁR ISTVÁN**

Azonfelül 1 és 3 felvonásos vidám magyar kísérőfilmek, továbbá az
 Eucharisztikus Év legaktuálisabb üzletfilmje:

A LEHULLT RÓZSA

(A lisieuxi kis Szent Teréz csodája.)

Kormos Géza filmvállalata

VII, Erzsébet-krt 8. = Telefon: 139-591.

Nézzünk egy kicsit körül...

A »Cinematographie Française« egyik számában Jean Gilbert világotjárat és mindenütt egyformán sikert aratott operettjének, az »Ártatlan Zsuzsi«-nak filmváltozatát propagálják. Az ötletes hirdetés Európa térképét teríti két oldalra, amelyen a különböző országok fővárosának helyén egy néprajzi figura táblával kezében jelzi: itt is színrekerült az operett. Spanyolországot egy torreador, Olaszországot egy fasiszta ifjú, Jugoszláviát egy formaruhás harcos, bennünket pedig egy szakállas vándorcigány, vállára vetett gitárral jelképez.

Még ha nem is jelentünk a francia filmek számára számottevő piacot, annyit illene felőlünk a reklámfőnök uraknak tudniok, hogy Magyarország, a keleteurópai filmgyártás középontja, nem a vándorcigányairól híres...

Restaurant Viennois

Paris, X., 66. Rue d'Hauteville. (I. em)

**Elsőrangú, olcsó,
magyar konyha**

Legizletesebb hazai ételek és
sütemény különlegességek.

Markstein Dezső a Bioscop filmvállalattól békés megegyezéssel kivált és a Harmónia film kölcsönosztályának vezetését vette át.

*

A Rex film új irodahelyiségei szeptember 1-étől: VIII., Népszínház-u. 22. Telefon: 13-99-78.

*

Bécsi ötlet. Rövidesen beválik, jó-e? Rövid filmek gyártására alakult egy társaság, amely dramatizált viccek (blakouts) megfilmesítésével kísérletezik. Takarékosági szempontokból főként külső felvételekben örökítik filmszalagra a »kedélyes Wien« humorát, amelyek azután hetenkénti adagolásban kerülnek a közönség elé.

Güttler Antal érdekeltséget vállalt a Kárpát filmnél. Előnyös összeköttetései, szaktudása és jól ismert munkakészsége nélkülözhetetlen értéket jelentenek Erdélyi István dr. új vállalatának.

*

Hajnal István — nagyszerű fotóival »A Film« hasábjain már sokszor találkoztunk — annak közlésére kért fel bennünket, hogy a Pusztai szél balletjeleneteinek több szögből történt fotografálásánál Agai István helyett ő forgatta le a tánckar palotástáncát.

*

Beregi Ernő tanár kilép a Bioscoptól. Adminisztrációs szervice-t létesít; irodáját október elsején a Newyork palotában nyitja meg.

*

Fényes Elemér megvált a Cinematól és a Kárpát film kölcsönosztályának vidéki vezetését vette át.

*

Grünberger Arany, az Allianz-Rex filmvállalat tisztviselő-nője augusztus 12-én férjhez ment Sugár Imre kereskedőhöz. Hogy stilszerűek legyünk: Így végződött egy szerelem!

*

Nádasy Ferenc, az Operaház v. szólótáncosa, tíz évi külföldi működés után újból visszaszerződött dal-színházunkhoz, ballettanári minőségben. Az új táncosgeneráció értékes, művészi kiképzőt nyer személyében.

NYILATKOZAT!

Minden ellenkező híreszteléssel szemben, hangsúlyozottan kijelentem, hogy a Fox film vezérigazgatói állására nem aspirálok.

Pedál Mátyás

pendlítő és biciklitulajdonos.

25.000 dolláros per egy fényképért. Fred Astaire, a revüfilmek mestertáncosa, 25.000 dollárra perelt be egy newyorki ékszerészt, mert fényképeit engedélye nélkül reklám célokra használta fel. A perösszeg tényleg túl magas, de talán az is reklámcélokot szolgál?

Premier előtt:

Művészfilm: „A 111-es”

A magyar hangosfilm erőteljes fejlődésének legizmosabb megnyilatkozása az a művészi filmalkotás, amely Heltai Jenő egyik érdekes regényét pergette le előttünk a fényszínpadon.

Heltai Jenő irodalmi értékű, fordulatokban, meglepetésekben bővizű meséje Székely István gazdag fantáziáján keresztül, bravúros rendezői elképzelésében forr, izzik és ragad magával, akár egy bűvös hangszer, amelynek húrjain mesteri ujjak kutatnak csodálatos melódiák után.

Válogatott színészeink keltik életre a regény alakjait: Lázár Mária csodálnivaló szépsége és megkapó drámai ereje, Jávor Pál nagyszerűsége, Gervay Marica, Csontos Gyula, Maklár Zoltán,

Pethes Sándor kollektív dícséretet érdemelnek.

A főszereplő: Törzs Jenő.

Legnagyobb szerepében ünnepelethettük ezt az igen nagy művészt, Mr. Selfridge különös alakjának életrehívóját. Démoni erővel szórja szét lenyűgöző akarátát, amely béklyóba hajt, irányít s végül... összeroppan egy visszatúrt szerelem negatívumában.

Eiben István kép- és Lohr Ferenc hangfelvételei, Vincze Márton díszletei, Falus István gyártási vezető hozzáértésének elismerése hangolódott eggyé a kirobbanó sikerben.

»A 111-es« új utat nyitott a magyar hangosfilmjátszás számára s ez az út a nagyközönség szívéhez vezet. (s. i.)

Budapest film: „Mámi”

Smolka János első produkciójában megmutatta, hogy ért a filmhez, tudja, mi kell a közönségnek.

Török Rezső vígjátékából, Vaszary Gábor filmkönyve alapján, Vaszary János lendületes rendezésében, dr. Bajusz Péter hozzáértő gyártási vezetése mellett készítette el a Budapest film bemutatkozó vígjátékát.

Merészen újszerű, hogy a sablonos kómikus ütődött figuráját kiküszöbölték és helyébe brilliánsan megrajzolt szerepben az ezúttal is ragyogó Fedák Sárít állították. Egyéni humorával ragyogja be az egész filmet és szívbizsergető melegséggel figyeljük

az unokája boldogságáért küzdő »mámi« csalafintaságait.

Az ifjúságot Szepes Lia és Pataky Jenő képviselik. A film új felfedezettjei. Szepes Lia szépségének, játékának egyetlen árnyéka, hogy Amerika elviszi tőlünk. Pataky Jenő nagyszerűen állta meg helyét, már az első filmjénél megszerette a közönség. Törzs Jenő, Vaszary Piri, Bárszony István nagyszerűek, külön meglepetés Peti Sándor tragikómikus szerepében és Réthy Annie a falusi szolgáló karrikatúrájában.

A Budapest film szakbemutatójának hangulata igazolja a magyar filmek sikerébe vetett megingatlan hitünket.

Rex film:

Torockói menyasszony

Már az első feliratoknál kezdtek el a tapsot, amely egyre jobban fokozódva teremtette meg a művészi elismerés sikert jelentő légkörét.

Gál Ernő producer *Indig Ottó* »Torockói menyasszony« c. vígjátékának filmváltozatával pompásan eltalálta azt a szüzsét, amely a nagyközönség érdeklődésével találkozik s azt kipróbált gárdájával stílusosan vitte filmszalagra.

Keleti Márton rendezése — első önálló munkája — az idény kiugró meglepetése; művészi beállításai a képszerűség és a valóság életteli keveréke, fantáziája dúskál az ötletekben s mindezt finoman, ízlésesen realizálja.

Dayka Margit a címszerep alakítója. Az érzések változatos skáláján üti meg minden alkalommal a valódi hangot, sohasem akarja elhíttetni, hogy színésznő. *Jávor Pálnak* ez a legjobban fekvő szerepe: férfias, erőszakossága szélsőlegesen váltakozik a legmelegebb lírai ellágyulással. *Kabos Gyula* hálás szerepet kapott; ezúttal nem a felületes mulattatás eszközeivel dolgozik. *Mály Gerő*, *Rózsahegyi Kálmán*, *Sziklay Szeréna* és *Juhász József* alakításai a legszigorúbb kritikát is elbírják.

A filmnek a szakbemutatón őszinte sikere volt, a mozgósínházakban nagy sikere lesz.

Kosmos-film: Ramayana

Figyelmet érdemlő kultúrfilm India csodálatos, színes világáról. Csodálozik, izgul — és jól szórakozik a néző, amiben nagy érdeme van Pluhár István szellemes konferanszának.

Kino film: Viki

A gondmentes békeidők leánytípusát rajzolta meg *Bónyi Adorján* »Viki« című vígjátékában, melyből *Gál Ernő* producer, *Nóti Károly* forgatókönyve alapján lüktető tempójú filmjátékot készített. *Keleti Márton* invenciózus rendezésében egy igen értékes alkotással gyarapodott a magyar filmek sora.

A címszereplő *Bársony Rózi* temperamentumos játékkészsége sok tapsot érdemel (kapott is), *Jávor Pál*, *Kabos*, *Rózsahegyi*, *Csortos* és *Berky Lili* nagyszerűen állják meg helyüket.

Ábrahám Pál magyaros számai díszül szolgálnak a filmnek, melyet *Kurzmayer Károly* igen szépen fotografált.

Mielőtt vallásos filmet köt,
várja be a
KORMOS GÉZA filmvállalat
szakbemutatóját!

Mozgóképipari kft.: 120-as tempó

Szellemes, ötletes. A tempója valóban 120-as. Ez a szerzők: *Szántó Armand* és *Szécsen Mihály* érdeme.

A *Soltész-Kassay* produkcióban, *Székely Sándor* gyártási vezetésével készült vígjáték sikerültebb színpadi ősenél. *Kardos László* rendezése frissen pergeti a kifogyhatatlan vidám jeleneteket.

A színészek alaposan kitettek magukért. *Muráti Lili*, *Mezey Mária*, *Báthly Lajos*, *Kabos Gyula*, első nagyobb szerepében *Köpeczi-Boócz Lajos*, *Vizváry Mariska*, a szimpatikus *Mihályfy Béla* és *Z. Molnár László* sok tapsot kaptak. Meg is érdemelték.

Premier után...

Kései kritika helyett helyszíni riport:

A bemutató színház pénztárlakára már délelőtt kifüggesztik a táblát: *minden jegy elkelt.*

Az ázsiótörök ragyogó arccal súgják füledbe: Tisztelt úr, van két jó jegyem! —

Akár esik az eső, vagy a nyárutó hőmérője magasba szökken, a helyzet napról-napra ugyanez.

Az idény megnyitó kasszasikere: a »Hotel Kikelet«.

*

A legművészbib filmalkotás, az amerikaiak gyártási áldozatkésztségének reprezentánsa az »Édes anyaföld«. Paul Muni markáns művészetének hatalmas skálája, Louise Rainer halk finomsága Sidney Franklin rendező kezében sokszorozott erővel adják vissza Pearl Buck regényének szépségeit.

*

Az idény második magyar újdonsága: »Segítség! Örököltém!«

Indig Ottó vígjátékából Székely István rendezte frissen, ötletesen.

A közönség végigkacagja a fordulatos cselekményt, a kitűnő főszereplőket: Ágay Irént, Uray Tivadart, Vaszary Pirit, Gózon Gyulát, Rajnai Gábort, Földényi Lászlót és Huszár Puffit sokszor és szívesen tapsolja meg.

Egyöntetű prognózis: üzletfilm.

*

A vígjáték és a revü közötti műfaj szerencsés keveréke: »Mimi, a gazdag embe lánya«. Irving Berlin slágerei díszítik gazdagon a revüszínesz és milliárdos kisasszony szerelmi bonyodalmaikat. Alice Fay, Dick Powell, Madeleine Carroll és a 3 Ritz Brothers a főszereplők.

*

»Nem hiszek a szemeimnek« címmel a Kovács és Faludi cég Berendik István fotografálásában készített egy nívós és érdekes kultúrfilm, amelyet a bemutató közönségének élénk tetszésnyilvánítása mellett vetítettek le.

A Kamara mozi jubiláris esztendőnek nagyszerű első premierje: a „Premier“

A ragyogóan átalakított Kamara filmszínház ünnepi díszelőadás keretében nyitotta meg kapuit.

Hirsch Lajos és Tsuk Imre igazgatók gavalléros bőkezűséggel varázsolták újjá ezt a kedves bemutató színházat, amelynek közönsége az új, kényelmes fotójókban a tizenötödik jubiláris esztendőben is a válogatott, legjobb filmekben fog gyönyörködhetni.

A meghívott előkelő közönségnek Zarah Leander pazar kiállítású filmjét, a »Premier«-t mutatták be, amelynek tökéletes rendezéséért Bolváry Gézát hosszasan ünnepelték.

A »Premier« premierjéhez, Zarah Leander sikeres bemutatkozásához melegen gratulálunk a Kamara rokonszenves igazgatóinak.

Könnyek és énekek

Hetényi-Heidelberg Ernő verseskötönyve. Lírai költemények: játékos szavak, egyéni meglátások, őszinte érzések mozaikjaiból felépítve.

A fiatal költő — nemrég még kollégánk — nagyon tehetséges.

Melyik a legszebb verse?

Nehéz a csokorból kiválasztani, mindegyik nagyon szép.

Csikágói mozikultusz

A csikágói mozirajongás mindenél beszédesebb bizonyítéka, hogy vannak olyan kerületi körzetei ennek a hatalmas városnak, ahol 300 lépésnyi távolságra 15 mozi tart előadást. Az egységárú belépődíj 25 cent, amelyért akár a földszinten, vagy az emeleten bárhová le lehet ülni. Sőt még dohányozni is szabad!

A műsor három óráig tart s a film előtt a legpazarabb kiállítású, 50—100 személyes revüt mutatnak be. A színpadi számokat megszokta és követeli a közönség és nem igen van mozi, amely kivonhatná magát e szolgáltatás alól.

ZILAHY LAJOS

a magyar filmek jövőjéről

A *Rex* filmvállalat, *Gál Ernő* gyártási vezetésével, *Székely István* rendezésében forgatja *Zilahy Lajos* legnagyobb könyvsikerének: »A két fogoly«-nak filmváltozatát.

Az illusztris író — akinek ez az első magyarnyelvű filmje — legszorgalmasabb résztvevője a felvételeknek. Kora reggeltől befejezésig a műteremben tartózkodik és már szinte beiekapcsolódott a filmgyártás lázas tempójába.

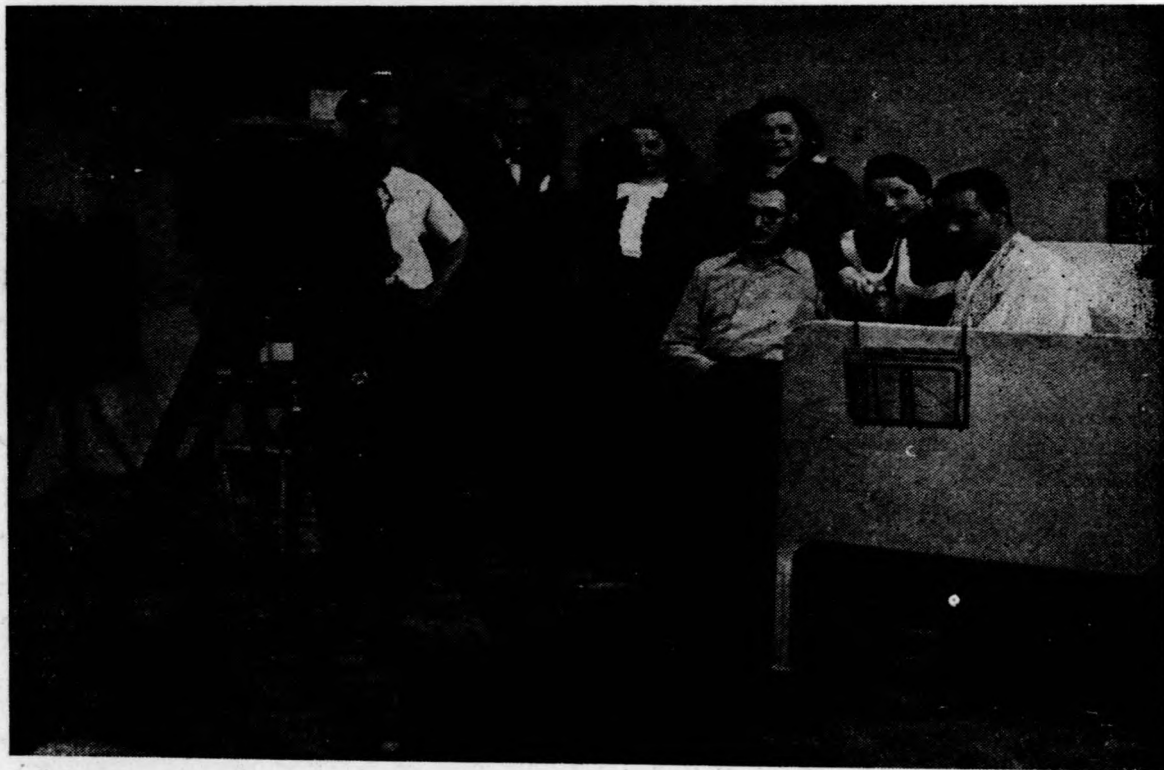
Munkatársunk egy alkalommal felvetette *Zilahy Lajos* előtt a magyar film fejlődésének kérdését s az illusztris író az alábbiakban szegezte le álláspontját:

— »A két fogoly« gyártási munkájában azért vállaltam a reám háruló feladatot teljes hittel, mert meggyőződésem, hogy a film fejlődési vonala *külsőségek* helyett a *belsősegek* felé törekszik.

— Ezzel azt akarom mondani, hogy nem a drága díszletek és költséges tömegjelenetek döntik el a sorsát, hanem a belső lelki megrezzenések, szóval: *a színészi játék, a forgatókönyv és a rendezés.*

— Anyagiakban szegények vagyunk, a magyar nyelvterület kicsinysége szűk keretek közé kényszeríti a magyar filmek anyagi felepitését, de műveszi koeficiensekben gazdagok vagyunk, ma már minden túlzás nélkül mondhatom, meglepően gazdagok, hiszen íróink, színészeink és rendezőink külföldi szempontból is igen nagy értéket képviselnek.

— Nem kétséges tehát, hogy ezeknek az értékeknek birtokában a magyar filmre igen nagy jövő vár. Ne utánozzuk külsőségekben az amerikai filmeket, mert ez a verseny számunkra reménytelen, de ha a belsősegek felé törekszünk: *biztos a győzelem!*

As amerikai filmvásárlók megnézik »A két fogoly« felvételeit

(Fotó Hajnal)

Te, van egy óriási ötletem!...

Az ötlet: Ráday kölcsön kér egy kastélyt Turay Idától

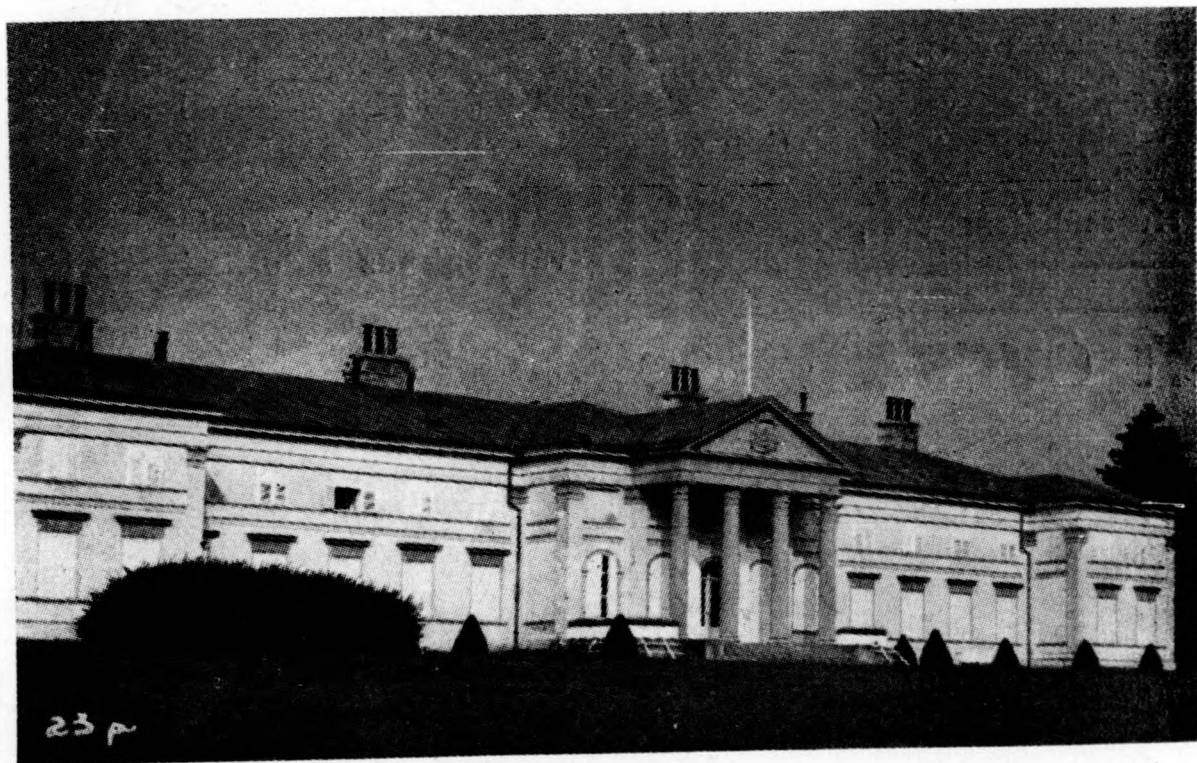
A hölgynek 3000 holdas birtoka van, mégis lehorgasztja a fejét; a fiatalúrnak szintén a 3000 hold miatt fő a feje, tudniillik éppen ez a 3000 hold hiányzik neki: koldusszegény.

Turay Ida és Ráday Imre a gazdasági lehetetlenülés nyomasztó akadályain keseregve, olyan szívrepesztő sóhajokkal ostromolják a végzetet, hogy Vidor operatőr meghatva forgatja a jelenetet. Vajda László rendező mosolyog, tudja előre, mekkora kacagást fog ki-robbantani a vásznon a két vidám színész kesergő-jelenete.

— Te, van egy óriási ötletem! — mondja a szerelmes szívű Turay Rádaynak, akinek e pillanatban felvillanó egyetlen ötletén kívül egyebe sincs; a gazdag lány kölcsönadja szegény rokonának impozáns kastélyát, hogy a látszat segítségével elkápráztassa, meghódíthassa imádottját.

Ezt a fejlődő magot ülteti a jókedv talajába Vajda László, aki Pekár Gyula »Kölcsönkért kastély« c. regényéből Békeffy István és Stella Adorján forgatókönyve alapján rendezte új énekes vígjátékát, amely Pless Ferenc gyártási vezetése mellett a Harmónia filmvállalat második magyar meglepetése lesz.

Turay Ida humora, Tolnai Klári szépsége, Ráday Imre, Rajnai Gábor, Kabos Gyula, Vaszary Piroska, Rátkai Márton, Makláry

A »kölcsönkért« kastély

(Fotó Faludi)

Zoltán, *Juhász József, dr. Hosszú Zoltán és Pethes Ferenc* művészi alakításai egyéni ízt adnak a szellemes meglepetésekben gazdag cselekménynek, amely két szerelmes pár küzdelmeit bonyolítja a gazdagság-szegénység labirintján a megelégedett holtomiglanig.

A film címszereplője ezúttal a seregélyesi *Hadik-kastély*, ahol *Pless Ferenc* művészgárdája munkában, nyaralásban két boldog hetet töltött el.

Rossz nyelvek suttogják: a *Harmónia* tulajdonosai, *Pless Ferenc* és *Kiss József* a nagysikerűnek ígérkező film jövedelméből a kölcsönkért kastélyt valószínűleg meg fogják vásárolni.

A Kultúr filmforgalmi kft. igazgatósága irodahelyiségeit szeptember 1-ével VII., Izsó-u. 6. szám alá helyezte át. (Telefon: 14-50-08.)

Külföldi és hazai filmek vétele és eladása, szervezés stb. ezután a központi igazgatóság útján bonyolódik le, míg a filmek kölcsönosztálya a jövőben is a filmházbeli régi helyiségében folytatja tevékenységét. (Tel.: 13-74-38.)

Kálmán Tibor

Zeneszerző. Huszonhárom éves.

A sok vihart látott »Szív szava« zenéjét komponálta.

Első filmbemutatkozása — a körülményektől eltekintve — sikerrel járt. A sajtó megdicsérte, a közönségnek tetszett.

A klikkek kínai falát sűrűn emlegető, félreismert tehetségek számára megismételjük:

Huszonhárom éves, zeneszerző.

Mire nem gondolnak a statisztikusok

Egy hollywoodi táncosgörl évi kiadásai:

Tánccipőkre	550 dollár
Hajápolás	208 dollár
Hajfestés	38 dollár
Arcmasszázs	27 dollár

összesen: 773 dollár

Évi jövedelmük kb. 2000 dollár, amelynek harmadát szépségápolásra és cipőkre költik. A fennmaradó keresetükből ruházkodnak, fizetik lakásukat, a mosást és kalapot is kell vásárolniok.

Mi marad akkor a táplálkozásra?

Ugy látszik, ezért olyan soványkák az amerikai lányok!

21 éves filmszakmai gyakorlatom a legjobb ajánlólevél!

THIBERGER VILMOS

Könyvelését rendbentartja, ellenőrzi és adóügyeit kedvezően elintézi:

könyvszakértő, VIII., NÉPSZINHÁZ-UTCA 37

Felelős szerkesztő és kiadó: Somló Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII., Erzsébet-körút 8. III. (Filmház)

Telefon: 1-374-38.

Megjelenik évenként tízszer. — Előfizetési ára egy évre tíz pengő.

Elbert és Társa, Budapest, V., Kádár-utca 5. Telefon: 1-213-31.

A számok beszélnek!

A

Hotel Kikelet

első két hetének bevételei:

ROYAL-APOLLÓ VIII/19–IX/2-ig	P 52,470.80
ÁTRIUM filmszínház VIII/19–IX/2-ig	P 34,210.40
Összesen	P 86,681.20

Az idény megnyitó FILMSIKERE:

Csupa derű!

Csupa vidámság!

Hotel Kikelet

Irta: *Vadnay László*

Rendezte: *Gaál Béla*

Zene: *Ábrahám Pál*. Gyártási vezető: *Falus István*

Sztárjai: Tőkés Anna, Páger Antal,
Turay Ida, Kabos Gyula,
Uray Tivadar, Dr. Palló Imre,
Komár Juliska

Hunnia - Hajdu film

Daróczy produkció

Utánjátszás a **CASINO** és **CITY** filmszínházakban

ELIT

FILMKÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT
Budapest, VII., Erzsébet-körut 24
Telefon: 140-644

1937/38.

a világsiker éve

Ne kössön másutt, amíg szakmai bemutatónkat és nagy katalógusunkat nem látta!

A legnagyobb szabású, páratlanul izgalmas, szenzációsan kalandos és kacagtató detektív-film

Sherlock Holmes

Pompás, modern zenéjét írta:

Hans Sommer

Rendezte:

Karl Hartl

VASZARY JÁNOS új vidám filmje:

Édes a bosszu!

Írta és rendezte: Vaszary János

A kiváló művész új diadala!

Pompás szereposztás: Erdélyi Mici, Páger Antal, Ráday Imre, Vaszary Piri, Komár Juliska, Rátkay Márton, Bilicsi Tivadar

Fülbemázó és pattogó zene

Írta: Hajdu Imre

Kabaré énekesnő: Vörös Anikó

Trebitsch Gyula
produkción

Hunnia-Objectiv
Film!

Új világsztár! A legszebb énekhang!
Gyönyörű megjelenés!
Páratlan drámai művészet!
Ez ZARAH LEANDER!
Mélto partnere az utóbbi idők legkiválóbb
filmszínésze; **WILLY BIRGEL**
Zene: Ralf Benatzky

ÚJ ÉLET FELÉ!

Hatalmas, egészen újszerű cselekmény

Rendezte: Detlef Sierck, az
„Utolsó akkord“ rendezője

Szerepelnek még: Hilde von Stolz,
Carola Höhn, Iva Vanja,
Viktor Staal

Aszlányi Károly
regénye filmen

Lilian HARVEY

Willy FRITSCH

Alfred ABEL

főszereplésével:

**LIDA
BAAROVA
MATHIAS
WIEMAN**

Kém vagy!

Hatalmas, izgalmas kémfilm

Rendezte: Karl Ritter

Zene: Theo Mackeben

Az „ÁRULÓK“ méltó párja

Hét pofon

Rendezte: Martin Pál

A legszellemesebb, kifogyhatatlan
humoru vigjáték

Kacagtató helyzetek, óriási méretű,
képrázatos kiállítás keretében

Pompás zenét írta: Friedrich Schröder

A szakmai bemutatón valamennyi film óriási sikert aratott!